

gældende Families Bolig og dens Medlemsantal samt til Forholdet mellem Boligens og Arbejdspladsens Beliggenhed. Den Omstændighed, at man ikke tør opgive sin Lejlighed et Sted, fordi man har ondt ved at faa en Lejlighed et andet Sted, gør dette Forhold meget vanskeligt. Vi mener, at gennem en skarp Haandhævelse af Bestemmelsen om, at Lejen ikke maa forhøjes, og en midlertidig skærpet Haandhævelse af Stavnsbaandsparagraffen maatte der kunne dannes et Grundlag for at faa Forholdet mellem Boligens Størrelse og Familiens Medlemsantal samt mellem Arbejdspladsens og Bopælens Beliggenhed til at harmonere bedre, end Tilfældet er under de nuværende Forhold, men her ønsker vi, som sagt, en Forhandling, for at man kunde naa frem til Enstemmighed mellem alle de forhandlende Parter. Der er et Felt, paa hvilket vi maa forlange Opsigelsesretten udvidet. I Grundlaget for den nuværende Boliglovgivning, nemlig Boligloven af 1921, staar der i § 8, Stykke A., om Opsigelse, at hvis en Ejer, som fra Tiden før Juni 1916 har ejet eller senere har opført en Ejendom og selv bor i denne, ønsker en større Lejlighed i Ejendommen paa Grund af væsentlig Forøgelse af Husstanden, skal han, naar han stiller sin egen Lejlighed til vedkommende Lejers Disposition, have Ret til at opsigte denne Lejer. Dette kan være en ganske udmærket Paragraf for de lidt mere velhavende i Samfundet, som har et større Boligkompleks til Disposition, idet de altsaa kan indrette sig, efter som Familien vokser eller forringes i Antal. At denne Opsigelsesret vedbliver at gælde, har vi selvfølgelig heller ikke det mindste imod, men der er jo Mennesker, som ikke er saa velhavende, at de kan bygge et større Kompleks. Man kan tænke sig, at en ung Mand, f. Eks. i en Provinsby eller i Forstæderne, da han skulde sætte Bo, har været saa forsynlig at bygge sig et mindre Hus eller en Villa eller sligt med en første og anden Sal hver paa to Værelser. Saa længe Familien kun bestaar af Mand og Hustru, kan de klare sig med en 2 Værelsers Lejlighed. Er Huset opført i 1916, har jo den vedkommende Familie i de siden da forløbne Aar haft Mulighed for at forøge sit Medlemsantal, men den Forudseenhed, som Manden har været i Besiddelse af, idet han har regnet med, at naar Familien blev større, kunde man tage begge Lejlighederne i Besiddelse, nytter ham nu ikke, idet de nugældende Opsigelsesregler hindrer ham deri.

Det forekommer os, at den Ret, man giver den mere velhavende, bør man ogsaa give den mindre velhavende, som kun har det lille Hus til Disposition, og derfor ønsker vi, at Opsigelsesretten kan gøres gældende for saadanne smaa Boligers Vedkommende, i modsat Fald vilde det virke alt for uretfærdigt overfor den paagældende Ejer.

Hvad angaar Vedligeholdelsespligten, der behandles i § 23, saa er det et Forhold, hvor Lejekontrakt maa foreligge, før vi virkelig kan tage Stilling til dette vigtige Punkt.

Fremlejespørgsmaalet er jo et af de Spørgsmaal, som gentagne Gange har været til Forhandling her i Tinget. Saaledes som Paragraffen nu er formet, tilsiger den absolut Ejeren i alle Forhold Retten til at nægte Fremleje, thi har han ikke denne Ret, faar han ikke Del i den Forøgelse, som Fremlejen giver. Dette Forhold synes mig uheldigt; paa den anden Side ved jeg jo, at da vi sidste Gang forsøgte at ophæve Fremlejeparagraffen, kom der fra Københavns Kommune en Motivering for dens Opretholdelse, som bevirkede, at alle Partier var med til paa ny at indsætte Fremlejeparagraffen. Hvorvidt den er nødvendig, fremgaar ikke af de Oplysninger, der findes i det forelagte Lovforslag, og vi maa naturligvis have en sikker Redegørelse for, at det vil være nødvendigt at opretholde Fremlejeparagraffen i den Form, som den har i Ministerens Forslag. Bestemmelser om Lejemaal og om Huslejens Størrelse findes i §§ 14 og 16. Den Leje, som er gældende den 1. November 1924, er den, som skal være den gældende i den kommende 3 Aars Periode. Der er nogen Mulighed for, at vi fra vor Side kan godkende de Lejebestemmelser, der findes i § 16. Saa længe det drejer sig om den enkelte Kommune, Københavns Kommune, er Forholdene ganske sikkert temmelig ensartede — det maa dog undersøges, om der er nogle Ejere, som har skruet Lejen saa højt op, at det vil være urimeligt at fastlægge den for en 3-aarig Periode —, men hvis vi vil overføre de samme Bestemmelser paa hele det øvrige Land, vil vi komme ind paa de allerstørste Urimeligheder. Naar vi i den udmærkede Beretning fra Kommissionen undersøger Lejeforholdene omkring i de forskellige Provinser, vil vi finde, at i den socialdemokratisk ledede Esbjerg Kommune har man været overordentlig ivrig efter at faa gennemført en Lejeforhøjelse af en ualmindelig Størrelse, idet man i Tidsrummet 1916—